

YFIRDÝRALÆKNIR

Sölvhólsgrata 7, 150 Reykjavík
Sími: 560 9750, bréfasími: 552 1160
grænt númer 800 6800
kt 660169-5399

Alþingi
Einar Farestveit, nefndaritari
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 127/881
komudagur 25. 2. 2002

Reykjavík, 20. febrúar 2002
Tilvísun: YDL02020004/110
HR/--

Umsögn um frumvarp til laga um búfjárhald o. fl.

Meðfylgjandi eru athugasemdir mínar á þessu stigi málsins, en áskil mér rétt til að koma með frekari athugasemdir á síðari stigum málsins.

Almennt er það álit yfirdýralæknis að stefna beri að því að fella í einn lagabálk öll ákvæði sem varðar dýravernd og velferð dýra. Núverandi fyrirkomulag er að valda eftirlitsaðilum erfiðleikum við að ná fram kröfum um bættan aðbúnað dýra þar sem þess er þörf.

Það er einnig álit yfirdýralæknis að stefna beri að því að allt eftirlit með búfé og yfirumsjón með því sé á hendi opinberra eftirlitsaðila. Ennfremur ber að stefna að því að gerð verði ákveðin krafa um lágmarksmenntun þeirra sem hefja búskap og fá til þess lán úr opinberum sjóðum. Einnig er þess saknað að ekki séu í frumvarpinu ákveðnar kröfur um að allir þeir sem stundi búskap þurfi að fá sérstakt starfsleyfi frá opinberum eftirlitsaðila.

Þar til ofangreind markmið hafa náðst þá er lagt til að frumvarpið verði samþykkt að teknu tilliti til eftirfarandi breyting og athugasemda.

2. gr.

Landbúnaðarráðherra hefur á hendi yfirstjórn þeirra mála er lúta að meðferð búfjár og eftirliti með búfjárhaldi sem kveðið er á um í lögum þessum.

Með búfé er í lögum þessum átt við alifugla, geitfé, hross, kanínur, loðdýr, nautgripi, sauðfé og svín **OG HUNDAR**. Rísi ágreiningur um hvað skuli falla undir hugtakið búfé sker landbúnaðar ráðherra úr þeim ágreiningi.

LAGT ER TIL AÐ SMALAHUNDAR EÐA AÐRIR HUNDAR SEM TILHEYRA BÚSKAPNUM VERÐI SKILGREINDIR SEM BÚFÉ.

3. gr.

Í lögum þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

8. Umráðamaður búfjár er eigandi búfjár eða aðili sem er ábyrgur fyrir fóðrun, aðbúnaði, og vörslu þess í samræmi við gildandi reglur í viðkomandi sveitarfélagi og samkvæmt samningi milli aðila.

ÞESSI GREIN GENGUR EKKI SVONA. ÞAÐ ER ÓFÆRT AÐ EINSTAKA

**SVEITARSTJÓRNIR SETJI SÍNAR SKILGREININGAR OG SUMAR KANNSKI
ENGAR - SEM GÆTI KOMIÐ SÉR MJÖG ILLA FYRIR EFTIRLITSADILA -
ÞEGAR Á ÞARF AÐ HALÐA.**

8. gr.

Umráðamanni lands er heimilt að ákveða að tiltekið og afmarkað landsvæði sé friðað svæði og er þá umgangur og beit búfjár þar bönnuð. Slík ákvörðun skal tilkynnt viðkomandi sveitarfélagi og skal liggja fyrir umsögn búnaðarsambands um að vörslulínur séu fullnægjandi og uppfylli ákvæði laganna, sbr. 3. gr. Sveitarstjórn skal auglýsa slíka ákvörðun í Stjórnartíðindum.

Umráðamaður lands skal fyrir 15. maí á hverju vori framvísa til sveitar stjórnar umsögn búnaðarsambands um að vörslulína sé fullnægjandi. Um skiptingu kostnaðar við vörslulínu á landamerkjum fer eftir ákvæðum girðingar- og vegalaga.

**HÉR VERÐUR AÐ GERA ATHUGASEMÐ VIÐ ÞÁ HUGSUN SEM FRAM KEMUR Í
GREININNI AÐ AÐILI SEM TILDÆMIS ER SKÓGARBÓNDI ÞURFI AÐ GIRÐA
SIG AF VEGNA ÁGANGS BÚFJÁR. NÆR VÆRI AÐ STYRKJA ÁKVÆÐI 6. GR. Í
ÞÁ VERU AÐ ÞAÐ SÉ SKYLDA UMRÁÐAMANNA AÐ HALÐA BÚFÉ SÍNU Í
VÖRSLU SINNI ALLT ÁRIÐ UM KRING - AÐ UNÐANSKILÐUM ÞEIM TÍMA SEM
FÉ ER Á FJALLI.**

12. gr.

Búfjäreftirlitsmaður fer á hverjum vetri, fyrir 15. apríl, í eftirlitsferð til allra umráðamanna búfjár í umdæmi sínu sem ekki starfrækja innra eftirlit eða hafa gæðastjórnun viðurkennda af Bændasamtökum Íslands !!!og skulu þeir láta búfjäreftirlitsmanni í té vorskýrslu, sbr. 4. tölul. 17. gr. Búfjäreftirlitsmaður lítur eftir aðbúnaði búfjár og fódrun og sannreynir fjölda búfjár. Þar sem gerðar hafa verið athugasemdir við aðbúnað og/eða fódrun búfjár á síðustu 15 mánuðum, miðað við 15. apríl, skal búfjäreftirlitsmaður halda uppi sérstöku eftirliti, t.d. með því að fara í aukaeftirlitsferðir.

Um gjaldtöku vegna eftirlits fer samkvæmt gildandi gjaldskrá, sbr. 4. mgr. 10. gr.

**HÉR VERÐUR AÐ GERA ATHUGASEMÐ VIÐ ÞAÐ FYRIRKOMULAG SEM
GREININ GERIR RÁÐ FYRIR. ÞAÐ GENGUR EKKI UPP AÐ ÞEIR SÉU
UNÐANÞEGNIR EFTIRLITI SEM HAFI GÆÐASTJÓRNUN VIÐURKENNDA AF
BÆNDASAMTÖKUM ÍSLANDS. YFIRDÝRALÆKNI ER EKKI KUNNUGT UM
ÞESSA GÆÐASTJÓRNUN - HÚN HEFUR EKKI KOMIÐ HÉR TIL UMSAGNAR OG
EKKI ER VITAÐ VIÐ HVAÐA LÖG HÚN STYÐST.**

16. gr.

Komi í ljós að fódrun eða aðbúnaði búfjár er ábótavant skal búfjäreftirlitsmaður tilkynna það sveitarstjórn og héraðsdýralækni samdægurs. Hver sá sem verður var við að umráðamaðann búfjár skorti hús, fódur eða beit fyrir búfé sitt, hann vanfóðri það eða beiti það harðýðgi skal tilkynna það héraðsdýralækni. Berist upplýsingar um vanfóðrun, harðýðgi eða slæman aðbúnað búfjár beint til dýralæknis, búnaðarsambands eða lögreglu skal tilkynna það héraðsdýralækni samdægurs. Hann skal þá innan tveggja sólarhringa fara á staðinn og meta ástand búfjárins og aðbúnað. Héraðsdýralækni er skylt að kalla til héraðsráðunaut og/eða fulltrúa yfirdýralæknis sér til aðstoðar við aðgerðir samkvæmt þessari grein. Héraðsdýra lækni og héraðsráðunautur eða fulltrúi yfirdýralæknis skulu gefa umráðamanni búfjár skrifleg fyrirmæli um ráðstafanir telji þeir það nauðsynlegt og upplýsa sveitarstjórn um málið. Veita skal mest einnar viku frest til úrbóta ef um vanfóðrun eða harðýðgi er að ræða en mest þriggja

vikna frest ef aðbúnaði er ábótavant og skal gefa umráðamanni búfjár mest fjögurra sólarhringa frest til andmæla.

Neiti umráðamaður búfjár eftirlitsaðilum um aðgang að gripahúsum og/eða beitolöndum þannig að ekki verði komið við eftirliti skal héraðsdýralæknir tilkynna lögreglustjóra það skriflega innan sólarhrings og skal lögreglustjóri þá **INNAN SÓLARHRINGS** óska eftir dómsúrskurði.

HÉR ÞARF AÐ TRYGGJA SKJÓTA MÁLSMEÐFERÐ DÓMSKERFISINS - SEM ÞVÍ MIÐUR HEFUR ORÐIÐ MISBRESTUR Á.

V. KAFLI

Ýmis ákvæði.

17. gr.

Landbúnaðarráðherra getur m.a. sett eftirfarandi reglugerðir um nánari framkvæmd laganna:

1. Reglugerð um merkingar búfjár þar sem kveðið er á um að umráðamönnum búfjár sé skylt að merkja allt búfé sitt samkvæmt viðurkenndu merkingar- og skráningarkerfi.
2. Reglugerð um vörslu búfjár. Í reglugerðinni skal fjallað um almenn ákvæði um vörslu búfjár af hverri tegund og einnig kveðið á um almennar reglur um framkvæmd þeirrar vörslu.
3. Reglugerð um aðbúnað og meðferð búfjár. Ráðherra gefur út reglugerð um einstakar búfjártegundir í samvinnu við viðkomandi búgreinasamband, Bændasamtök Íslands og yfirdýralækni. Í reglugerðinni skal kveðið á um mismunandi reglur sem gilda um búfé eftir aldri og tegund þess. Eftirlit með framkvæmd aðbúnaðarreglugerða skal falið búfjárefirlitsmönnum og héraðsdýralæknum.

HÉR ÞARF AÐ VERA ALVEG SKÝRT AÐ ÞAU STARFSALEYFI SEM HÉRAÐSDÝRALÆKNIAR EIGA AÐ VEITA SAMKVÆMT T.D. AÐBÚNAÐARREGLUGERÐ UM NAUTGRÍPI OG SVÍN HAFI FULLA STÖÐ Í LÖGUNUM OG AÐ HÆGT SÉ AÐ TAKA STARFSLEYFIN AF BÆNDUM EF Á ÞARF AÐ HALDA.

Virðingarfyllst,

Halldór Runólfsson
yfirdýralæknir